

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/88/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912209917
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6912209917.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti odporcovi M. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. - Z. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, zast. advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, Advokátska kancelária so sídlom Lučenec, J. Kráľa 5/A, o zaplatenie 1.000,49 Eur s príslušenstvom, odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu, proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č.k. 9C/115/2012-64, zo dňa 19. 11. 2012, takto

rozhodol:

Odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu o d m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi, aby zaplatil navrhovateľovi 1.000,49 Eur s 9 % -ným úrokom z omeškania ročne zo sumy 519,18 Eur od 15. 02. 2011 až do zaplatenia a nahradil mu trovy konania.

Okresný súd mal v konaní za preukázané, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa W., a.s. zmluvu o poskytnutí spotrebného úvere dňa 17. 05. 2007. W., a.s. postúpila pohľadávku titulom úveru na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14. 02. 2011, kde predmetom postúpenia bol zostatok pohľadávky v celkovej výške 1.015,49 Eur a splatnosť pohľadávky nastala dňa 21. 02. 2008 z dôvodu neplatenia dohodnutých splátok odporcom. V priebehu konania vstúpil do konania vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý vzniesol námietku premlčania zdôrazňujúc, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal na skutočnosť, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to predĺženie premlčacej lehoty formou uznania dlhu. Vzhľadom na uvedené okresný súd skúmal, či predĺženie premlčacej lehoty formou uznania dlhu predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a či nie je nárok navrhovateľa premlčaný. Konštatoval, že uzavretím dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, čo sa týka právne významnej skutočnosti, a to uznania záväzku, nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle spotrebiteľského práva, keďže uznanie záväzku je tradičný civilný inštitút, ktorý nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právnych vzťahoch účastníkov konania, keďže pôsobí objektívne voči obojstrannému právnemu vzťahu a spôsobuje účinky predpokladané zákonným ustanovením, t.j. založenie plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 druhá veta zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej „OZ“). Potom ani nárok navrhovateľa nie je premlčaný, keďže uznaním záväzku došlo k založeniu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby počítanej od uznania, t.j. od 01. 08. 2011, a keďže navrhovateľ podal návrh dňa 30. 07. 2012, návrh bol podaný v rámci 10-ročnej premlčacej lehoty. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „O.s.p.“) a úspešnému navrhovateľovi priznal proti odporcovi právo na náhradu trov konania vo výške vyčíslenej vo výroku rozhodnutia.

Odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu podal vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu zrušil a zároveň, aby mu súd priznal náhradu trov konania. V prípade, ak sa odvolací súd stotožní s názorom okresného súdu navrhol, aby súd konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskej únie o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke - či z ustanovenia čl. 2 písm. a/ v spojení s čl. 3 ods. 1 a 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať tak, že súdna kontrola nekalých podmienok nezaniká pri uzatváraní hlavnej spotrebiteľskej zmluvy, ale dopadá aj na zmeny a doplnky pôvodnej spotrebiteľskej zmluvy, ak boli tieto zmeny a doplnky vopred dodávateľom vyhotovené ako predbežne formulované štandardné listy a spotrebiteľ nemôže meniť obsah týchto doplnkov a zmien.

Uviedol, že navrhovateľom predložená dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, je formulár, ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka, prípadne osobu prístupujúcu k záväzku a dlžník nemá žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jej obsah. Takto predformulovaná dohoda predstavuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčanej pohľadávky lehoty formou uznania dlhu a rozhodcovskú doložku. Ich právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Ako neprijateľné, sú obe zmluvné podmienky, absolútne neplatné. Prehlásenie dlžníka o vedomosti premlčania dlhu je sofistikovane skryté do dohody o splátkach v bode 3, pričom by malo byť súčasťou uznania záväzku v bode 2 dohody. Je nelogické a vylúčené, aby spotrebiteľ, ak by mal vedomosť o stave veci, mal záujem na uznaní záväzku a predĺžení premlčacej doby. Uzatvorenie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a navrhovateľom boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku spotrebiteľa. Podpisom formulárovej dohody si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ust. § 54 ods. 1 OZ. Iniciatíva nikdy nevychádzala od spotrebiteľa. Okolnosti, za akých navrhovateľ uzatvára so spotrebiteľom formulárove dohody, je potrebné považovať za nekalú obchodnú praktiku.

Navrhovateľ v podanom vyjadrení uviedol, že vedľajší účastník v danej veci nie je oprávnený podať odvolanie. Vedľajší účastník má podľa ustanovenia § 201 O.s.p. právo podať odvolanie iba v tých prípadoch, kedy z hmotnoprávneho predpisu vyplýva výslovne spôsob vyrovnania vzťahu medzi ním a účastníkmi. Vzhľadom na to, že medzi odporcom a vedľajším účastníkom zo žiadneho právneho predpisu nevyplyva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi nimi, odvolanie vedľajšieho účastníka je možné považovať za podané neoprávnenou osobou. Lehota na podanie odvolania vedľajším účastníkom je limitovaná lehotou na odvolanie účastníka a nemôže podať odvolanie proti vôli hlavného účastníka. Ohľadom predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uviedol, že ju nemožno považovať za neplatnú, lebo spĺňa zákonné náležitosti. V danej veci nie je možné aplikovať ani ustanovenia na ochranu práv spotrebiteľa, lebo dohodou došlo k zmene v obsahu záväzku zmluvných strán, a tak navrhovateľ ako postupník nemá postavenie dodávateľa. Odporca mal možnosť oboznámiť sa s obsahom dohody, svojim podpisom svoj existujúci záväzok uznal a vyjadril svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. Odporca nebol k podpisu dohody žiadnym spôsobom donútený, jej uzavretím nedošlo k zhoršeniu jeho postavenia. Ohľadom uplatnenej náhrady trov konanie vedľajšieho účastníka uviedol, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, k zneužitiu zákonnej ochrany spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu náhrady trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na uvedené navrhoval, aby odvolací súd odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka a zároveň si uplatnil náhradu trov konania v sume 83,06 Eur.

Odporca odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal. Výzvou z 30. 09. 2013 odvolací súd vyzval odporcu, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy odvolaciemu súdu oznámil, či s odvolaním vedľajšieho účastníka na strane odporcu súhlasí. Výzvu prevzal odporca 08. 10. 2013. Do rozhodnutia odvolacieho súdu žiadnym spôsobom na túto výzvu odporca nezareagoval.

V odvolacom konaní sa uplatňuje dispozičná zásada, ktorá znamená, že odvolacie konanie môže byť začaté len na návrh. Podanie odvolania je procesným úkonom účastníka konania. Kto je účastníkom konania vymedzuje Občiansky súdny poriadok v § 90 a 94. Podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Odvolačný súd sa prvotne musel vypoariadať so skutočnosťou, či vedľajší účastník Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS má v danej veci právo podať odvolanie.

Podľa § 93 ods. 2 O. s. p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práva podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie (ktoré bolo do Občianskeho súdneho poriadku zavedené s účinnosťou od 15. 10. 2008 zákonom č. 348/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok) dáva možnosť, aby v prípade takzvaných spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V rámci tohto typu vedľajšieho účastníctva sa hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma, nakoľko legitímácia na vstup vedľajšieho účastníka do konania je daná ex lege. Vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, a teda disponuje aj právom podať odvolanie za rovnakých podmienok, aké platia pre účastníka konania. Na samotný vstup do konania a možnosť uskutočňovať právne úkony v konaní, t.j. v danom prípade možnosť podať odvolanie, tomuto typu vedľajšieho účastníka nemožno klásť podmienky okrem tých, ktoré sú stanovené v § 93 ods. 4 druhá a tretia veta O. s. p.

Vedľajší účastník - právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (v tomto prípade Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom v Prešove) nemôže však do konania vstúpiť proti vôli hlavného účastníka, ktorého chce podporovať a hlavný účastník musí s úkonmi vedľajšieho účastníka vždy vysloviť súhlas. Nevyslovenie súhlasu sa rovná neudeleniu súhlasu. Podanie opravného prostriedku môže súd posudzovať len podľa ustanovení procesného práva. Povinnosť súdu skúmať úkon vedľajšieho účastníka podľa § 93 ods. 4 O. s. p. (ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností) sa môže vzťahovať len k úkonom vyplývajúcim z hmotného práva (napr. premlčanie), inak by súd vopred vecne preskúmaval opravný prostriedok. Odvolačný súd v týchto súvislostiach poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 188/2012 z 05. 02. 2013, v zmysle ktorého „Ak podá odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa len vedľajší účastník (Združenie na ochranu práv spotrebiteľa), musí sa súd vždy zaoberať tým, či a aké stanovisko zaujal k tomuto odvolaniu účastník podporovaný vedľajším účastníkom. Pokiaľ tento účastník vyjadril v konaní svoju vôľu tým, že sa vzdal odvolania, nemôže ho podať ani vedľajší účastník. Ak sa účastník odvolania nevzdal, je súd povinný vyzvať vedľajším účastníkom podporovaného účastníka na vyjadrenie, či dáva k tomuto odvolaniu súhlas. Ak účastník odmietne takýto súhlas vedľajšiemu účastníkovi udeliť, je odvolanie vedľajšieho účastníka neúčinné, čo má za následok, že odvolačný súd odmietne jeho odvolanie ako podané osobou, ktorá na odvolanie nie je oprávnená.“ Preto keď hlavný účastník (odporca) nevyjadril súhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka ani potom ako ho odvolačný súd vyzval a poučil, že ak súhlas s podaným odvolaním vedľajšieho účastníka nebude zaslaný, bude mať odvolačný súd za to, že s daným odvolaním nesúhlasí, súd toto odvolanie vedľajšieho účastníka podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol ako podaný neoprávnenou osobou. Prihliadol pritom na to, že procesné postavenie vedľajšieho účastníka v sporovom konaní je významne ovplyvnené vôľou účastníka, na strane ktorého vystupuje, pretože hlavný účastník je dominus litis.

Odvolačný súd trovy odvolacieho konania navrhovateľovi voči vedľajšiemu účastníkovi nepriznal, pretože v zásade platí, že pri odmietnutí odvolania sa odvolačný súd vecou nezaobrá v merite veci a o trovách odvolacieho konania ani nerozhoduje. Záverom treba uviesť aj to, že vedľajší účastník nemôže byť spolu s účastníkom, ktorého podporoval, zaviazaný na náhradu trov konania protistrane spoločne a nerozdielne, o to viac sám.

Pokiaľ vedľajší účastník na strane odporcu navrhoval prerušiť konanie, v prípade ak sa odvolačný súd nestotožní s jeho argumentáciou ohľadom posudzovania dohody a jej právnych účinkov, odvolačný súd považoval za potrebné uviesť len, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že rozhodnutie o predložení prejudiciálnej otázky je vecou výlučnej kompetencii vnútroštátneho súdu po zistení, že pre vydanie jeho rozhodnutia je potrebné rozhodnúť o výklade práva Únie. „Pánom“ rozhodnutia o predložení prejudiciálnej otázky nie sú účastníci konania, ale len (predkladajúci) súd, ktorý dospel k názoru, že pre kvalifikované s právom Únie konformné rozhodnutie potrebuje interpretačnú pomoc Súdneho dvora Európskej únie. Konanie je založené na výlučnej právomoci Súdneho dvora

EÚ rozhodovať o platnosti sekundárneho práva Európskej únie a o výklade práva Európskej únie, pričom rozhodnutie je možné len za podmienky existencie sporového konania prebiehajúceho pred vnútroštátnym súdom, keď je na rozhodnutie v danej veci nevyhnutné rozhodnutie Európskeho súdneho dvora. Odvolací súd v danej veci nepovažuje za nutné postupovať v zmysle čl. 267 Zmluvy o EÚ, pretože prejudiciálne rozhodnutie Súdneho dvora EÚ o navrhovaných otázkach výkladu komunitárneho práva nepovažuje za potrebné a nevyhnutné pre rozhodnutie súdu a to predovšetkým z dôvodu, že odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.